

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

Ainoa työväenliikkeen yleisetuja
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Lauantaina, Elokuun 5 p. - Saturday, Aug. 5

29:säs vuosikerta - Vol. XXIX - No 181 - 1933

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$5.50 Kolme kuukautta... \$1.75
Puoli vuotta \$3.00 Kuukausi 75c
SUOMEN: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmukset, lehti- ja kirjallisuuskirjeet sekä kaikki liike-
asioita ja konttorin koskevat kirjeet ovat lähetettävät
osoitteella: Raivaja, Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
2, 1897.
Published daily, except Sunday, by the Raivaja Pub-
lishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOTUSHINNAT—Satunnaiset ilmoitukset 60 sent-
tiä palatuuna. Selovista ilmoituksista annetaan tar-
kempiä tietoja kysytessä. Paikkakuntain uutisilmoituk-
set 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$5.50 For 3 months \$1.75
For 6 months \$3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

KAKSI RANSKALAISTA LENTÄJÄÄ UUTTA ENNÄ- TYSTÄ TAVOITTAMASSA

Lähteneet lentämään New Yorkista Bagdadiin,
Irakiin.

Kansa hyökän- nyt kauppoihin Michiganissa

Bay City, Mich., elok. 5 p. — Toisen kerran kolmen vuorokau-
den kuluessa uhkasivat mielen-
osottajat väkivallalla sellaisia
kauppoja täällä joissa ei nouda-
tettu sitä kello 5.30 sulkemisaika-
ka, jota useimmat kauppiat
elvytyssuhteiden yhteydessä nou-
dattavat.

Noin 20 henkeä käsittävä vä-
kijoukko vieraili toissapäivänä
kahdessa kaupassa ja pakotti
toisen niistä sulkemaan ovensa;
toinen oli jo suljettu kun väki-
joukko sen luokse ennätti.

Saginaw, Mich., elok. 5 p. —
Poliisireservit kutsuttiin ulos
toissailtana kun noin 200 mielen-
osottajaa kerääntyä kahden kau-
pan edustalle, joita ei suljettu klo
5.30, jonka sulkemisaajan useim-
mat kaupat täällä ovat käytän-
töönantaneet. Useissa toisissa
kauppoissa vierailtiin.

Flint, Mich., elok. 5 p. — Muu-
tamat puhut ruokataivarakau-
piiden kokouksessa täällä suo-
sittelivat väkivallan käyttämistä,
jos se tarpeelliseksi käy, saadak-
seen kello 5.30 sulkemisaajan käy-
töntöön. Kokouksessa olleet
kauppiat päättivät avata kau-
pansa kello 8 aamulla ja sulkea
ne kello 5.30 illalla.

Armeija kon- trolloimassa lakkotilannetta

Havana, elok. 5 p. — Kaikki
käytettävissä olevat poliisit ja
sotilaat pidetään varuutena leviä-
vän yleislakon varalta, mikä uh-
kaa lamauttaa tasavallan talou-
dellista elämää.

Poliisien ja armeijan autoja
kulki Havanan kaduilla, yhden
työläisryhmän toisensa jälkeen
lähtyessä lakkoliikkeeseen, py-
syttäen liikenteen, ravintoi-
den jakelun, sanomalehtien jul-
kaisemisen ja muita tärkeitä toi-
mintoja.

Kauppalaivasto- hallinto lopetettu

Washington, elok. 5 p. — Pre-
sidentin julistamalla hallinnollisella
määräyksellä lakkauksia kauppa-
laivastohallintoa olemaista ensi
tiistaina. Laivakorparatsioni ja
sen 38 laivaa siirrettiin kauppa-
viraston ohjauksen alaiseksi.

Kauppalaivastohallinto sekä
laivakorparatsioni jotka täten
lakkautetaan olemaista ovat olleet
toiminnassa 16 vuotta.

Syyttävät kommuniste- ja lakosta

Albany, N. Y., elok. 5 p. —
Maanviljelyksen neuvontakomissi-
oni esitti eilen syytöksen, että
"kommunistit" kihoittavat mai-
dontuottajia New Yorkin valti-
ossa liittymällä maidontuottajien
lakkoon.

Kuvernööri kehoitti laimautta-
jia, jotka nyt on istunnossa,
tutkimaan minkä arvoinen on se
valtion maitokontrollilautakunta
jonka toimenpiteitä vastaan mai-
dontuottajat protesteeravat, pi-
tämällä maidonsa kotonaan.

Viime viikolla protesteerasi
tuottajain ja kuluttajain edusta-
ja kuvernöörille, vaatien häntä
eroittamaan toimestaan kaikki
kolme maitokontrollilautakunnan
jäsenä, selittäen, että lautakun-
ta ei ole tuottajain ja kuluttajain
hyödyksi toimintu.

ILMATIETOJA
Kaunista tänään ja sunnun-
taina. Sää lämpimää hitaasti lau-
antaina.

Kyynelkaasupom- mi heitetty New Yorkin pörssiin

Vangitsemisia sen johdosta toi-
mitettu Bostonissa.

(Sähkösanoma)
Boston, elok. 5 p. — Neljä
"national independent party"
jäsenä, jotka vangittiin täällä
eilen illalla, poliisien toimittai-
sa kotitarkastuksen siinä kynt-
tiloilla valaistussa huoneustossa
jota he päämajanaan pitivät,
kielsivät jyrkästi, että he eivät
mitään tiedä New Yorkin arvo-
paperipörssiin pommittamisesta
kyynelkaasulla.

Vangituit kuitenkin pidätettiin
syytettynä helvetinkoneiden
huostassaan pitämisestä ja hei-
dän viattomuus-vakuuteluista
huolimatta heitä kuulusteltivat
New Yorkin ja Bostonin poliisi-
t.

Sillä välin New Yorkin viran-
omaiset kuulustelivat tämän
tuntemattoman poliittisen puo-
leen johtajaa, Harvardin yli-
opiston tutkinnon suorittanutta
Eugene S. Daniell, nuorempaa,
joka Bostonissa on toiminut la-
kimiehenä ja viime syksynä oli
presidentin ehdokkaana commo-
ner puolueen vaaleilla.

Bostonin poliisit arvelivat että Daniell,
joka on 28-vuotias, tietää
jotakin tuosta kyynelkaasujut-
tusta.

New York, elok. 5 p. — New
Yorkin arvopaperipörssi suljet-
tiin eilen yhtäkkiä, kaksi tun-
tia ja 48 minuuttia ennen tavalli-
sta sulkemisaikaa. Sulkemisen
aiheutti kyynelkaasupommi, mi-
kä pörssiin huoneustoon täytti
kyynelkaasulla. Viranomaisen
käsitksen mukaan tämä pommi
oli asetettu etupäässä ilveilytar-
koituksessa.

Kööpenhaminan poliisipäällikkö kuol- lut New Yorkissa

New York, elok. 5 p. — Köö-
penhaminan poliisipäällikkö, Val-
demar Møntsen, löydettiin kuol-
leena tuoneensa äärestä, Waldorf
Astoria hotellissa eilen.

Møntsen oli jäsenenä kansain-
välisessä poliisipäällikköjen lä-
hetystössä, mikä Chicagon vuo-
hetyksien edistykseen näytellyssä
kävi ja piti konventiosinsa siel-
lä.

Kuolema ilmeisesti aiheutti
sydänhalvauksesta. Møntsenin ker-
rottiin edellisenä iltana valitta-
neen, että hän ei voi hyvin ja
kuuluu hän kärsineen sydänvi-
asta.

Longin kannattajat hä- vinneet

New Orleans, La., elok. 3 p. —
Taistelussa jota käydään mar-
raskuun vaalipiiripien tutkimises-
sä hävisivät Huey P. Longin kan-
nattajat eilen, kahdessa oikeu-
dessa.

Longille suosiollinen suurlau-
takunta hajotettiin yhdessä oi-
keudessa ja toisessa oikeudessa
oli kansalaisten komitea tarkas-
tamassa vaalipiirijä. Tarkastus
toimitettiin oikeuden istunnossa,
tuomari Alexander C. O'Donnell
toimien oikeuden puheenjohtajana.

Iltaapäivällä komitea ilmoitti
tuomarille löytäneensä väären-
nyksiä vaalipiirissä, jotka koski-
vat lisäyksen hyväksymistä, mi-
kä valtuutti New Orleansin kau-
pungin ostamaan lauttalaivasto-
teemien.

Tuomari Echezabalin oikeu-
dessa suurlautakunta valmistui
tuomari esittämään lausunnon kun
tuomari vapautti sen toiminnas-
ta. Vapauttaisan suurlautakun-
nan tuomari sanoi:

"Oikeuden pöytäkirjoista ilme-
nee, että teidän ja tuomari
O'Donnellin välillä on olemassa
erimielisyyttä. Myöskin ilmee
niistä, että teidän ja piirisyttä-
jän välillä on erimielisyyttä, se-
kä teidän keskuudessanne on e-
rimielisyyttä. Oikeus on sitä
mieltä että sellainen tilanne ei
edistä tämän valtion rikoslakien
noudattamista." Tämän sanottu-
aan hän vapautti lautakunnan ja
määräsi toisen lautakunnan vali-
tavaksi.

LAKKO PEHMEÄN HIILEN KAIVOKSILLA PENNSYLVANIASSA PÄÄTETTY LOPETTA

Väittää Costello- la olleen mielen- häirion puuskaa

Salem, Mass., elok. 5 p. —
Yleisen syyttäjän, Hugh A. Creg-
gin jatkaessa rikkuuustutusta ei-
len kertoi Mrs. Jessie Costello,
jota syytetään miehensä, palo-
kapteeni William Costellon mur-
hasta, että Costello usean kerran
käyttäytyi omituisella tavalla.
Hän mainitsi kolme sellaista ta-
pausta ja selitti, että tämä seik-
ka oli hänen aivoelämänsä "risti"
jota hänen oli kannettava.

Yleisen syyttäjän tiedusteluun,
eikä kaksi niistä tapauksista
joista hän kertoi tapahtunut sen
jälkeen kuin hän oli McMahonin
tavanut, vastasi Mrs. Costello
myöntäen.

Kuulustelun liikkeessä tämän
olettamuksen piirissä Mrs. Cos-
tello muun muassa sanoi:

"Minulla oli kolme lasta. Jos
minä olisin tehnyt niinkuin mi-
nun olisi ollut tehtävä ihmiset
sanoisivat: 'Heidän isänsä on pa-
ranollissa. Nyt he sanovat: 'Hei-
dän äitinsä on vankilassa.'"

Ristikuulustelussa yleinen syyt-
taja käsiteli McMahonin todis-
tusta kohta kohdalta. Jokaiseen
kysymykseen mikä koski läheis-
istä tai sopimattomia suhteita
Mrs. Costello vastasi jyrkän kieli-
teistillä, mutta myös joittenkin
niiden ajatusten joita McMahon
esitti olleen osittain tosiasioihin
perustuvia. Usean kerran hän
vastasi ei muistavansa, tai ei tie-
tävänsä.

Hänen väittelevät vastauksen-
sa aiheuttivat vastalauseen yleis-
sen syyttäjän taholta, johon tuo-
mari Fosdick huomautti, että jos
hän siten jatkaa hän voi sanoa
sellaisia jota hän tulee katu-
maan. Kun puolustuslakimies tä-
män johdosta protesteerasi huo-
mautti tuomari, että hän vain va-
roitui syytettävä, eikä omaa miel-
tään esittänyt.

Ristikuulustelu eilen oli anka-
rampaa kuin toissapäivänä. Sitä
jatketaan vielä maanantaina.

Alote vakuutettu- tujen turvaamiseksi

Boston, elok. 5 p. — Edusta-
ja Hyman Manevitch, Bostonista,
on valtion lainlaajitajakunnan
edustajahuoneen kirjurielle esi-
tännyt kaksi lakiesitystä joiden
avulla autoilijain, jotka ovat pa-
koitetut ottamaan vakuutuksen,
oikeuksia turvattaisiin.

Toisessa näistä lakiesityksis-
tä velvoitettaisiin vakuutusyhti-
öitä asettamaan sellaisia takeita
mitkä vakuutettujen oikeuksia
turvaisivat. Toisessa lakiesityk-
sessä velvoitetaan valtio mak-
samaan korvausta niille jotka
rahojaan ovat menettäneet osa-
kemyhtiöissä, jotka pakollisen au-
tovakuutuslain alasta liikettä
harjoittavat.

Manevitch on aktiivisesti toi-
minut usean tuhannen vakuute-
tun puolesta, joilla on vakuutus
Lloyd's Casualty Co:ssa, New
Yorkissa ja joille viime viikol-
la ilmoitettiin, että heidän on
otettava vakuutus toisessa yhti-
össä, koska Lloyd yhtiön ole-
tetaan ei kykenevän vastaamaan
vakuutuksistaan tässä valtiossa.

Hirmumyrsky Rio Granden laaksossa

Brownsville, Tex., elok. 4 p. —
Hirmumyrsky syöksyi Meksikon
lahdelta hedelmälliseen Rio Gran-
den laaksoon tänään, vahingoit-
taen koteja, satoja sekä sähkö-
linjoja ja saattaen vaaraan alan-
goilla asuvien ihmisten hengen.
San Padressa kova meren-
käynti hävitti yhden talon ja nel-
jä rannikkohölkkelä.

KEHOITTI RAUTATIEYHTIÖITÄ
TEHTÄMÄÄN TOITA ENEMMÄN.
Joseph B. Eastman, liittohallituksen
kulttuurin johtaja, joka ke-
hoitti ensi luokan rautateitä käyttä-
mään jokaisen käytettävissä olevan
dollarin tarpeellisten korjausten
suorittamiseen.

Poliisi nuijnut sheriffin apulaista

Amsterdam, N. Y., elok. 5 p. —
Maitolakkolaisten ja järjes-
tyksen valvojain yhteenotossa,
Fondassa, Montgomery kaunis-
sa, eilen aamulla nuiji eräs val-
tion poliisi sheriffin apulaista
Floyd Newkirkiä niin pahasti,
että hän sai päällään murtu-
man, Valtiovalioliisi otaksui New-
kirkin olevan maitolakkolaisten.

Venäjän lippua häväisty Helsingissä

Ulkoministeri joutunut anteeksi-
nyttämään lapualaisten "kihö-
koilua".

Suomen Sosialidemokraatti
kertoo:
Heinäkuun 18 p. sattui Helsin-
gissä ennenkuulumaton tapahtu-
ma, joka on pantava lapualaisten
kihökoilun tilille. Tapahtui vie-
raasen valtakuntaan kohdistu-
nut rikos, josta ei selvittynne mu-
ten kuin noottien vaihdolla.

Hieman jälkeen klo 6 i. ajoin
Neuvostoliiton täysivaltainen lä-
hettiläs, ministeri Stein lähtevä-
tön henkilöautolla, jossa on hä-
nen edustamansa valtakunnan
lippu, kuten kaikkien muidenkin
lähetystöjen autoissa, viralliselle
vastaanotolle ulkoministeri Hack-
zellin luo ulkoministeriön juhla-
huoneiston edustalle Etelä Esp-
laanadinkatu 6:een. Kun auto
oli pysähtynyt talon sisäänkäy-
tävän eteen ja ministeri Stein oli
noussut autosta sekä luuri astu-
nut ovesta sisään vastaanotolle,
hyökkäsi äkkiävaraamatta Kap-
peliravintolasta neljä hyvin puet-
tua "tuntamontia" mistä au-
toa kohti. Yksi miehistä kävi
käsiä auton etuosassa olevaan
pieneen lipputankoon ja yritti
siepata sen lippuineen. Lippu-
tanko, joka on metallinen ei lä-
hentyäkään, vaan tappui vaaka-
suoran asentoon.

Tapahtuman huomasivat lähel-
lä olleet poliisit. He riensivät
paikalle ja saivat kiinni kolme
rikoskennettä, neljännen pääs-
tessä pakenemaan minkä kin-
tuistaan kerkesi. Tapahtuma he-
rätti tietysti yleisiä huomioita ja
paikalle kokoontui heti runsas-
ti yleisiä, muutama väkijoukko-
ta olivat inteneet pari näis-
tä "kihtyneistä", mutta kun po-
liisi ja muut viranomaiset eivät
vielä halua antaa tapahtumasta
lähempiä tietoja julkisuuteen, ei
näitäkään nimia voida julkaista.

Tänään aamupäivällä esitti ul-
koministeri Neuvostoliiton tä-
käläiselle lähettiläälle virallisesti
valitellen eilen illalla tapahtu-
neesta tästä tapahtumasta ja loukkaa
vasta teosta.

Lakko Clevelandissa

Cleveland, Ohio. — Hupp Mo-
tor Car-korporatsionin työläisiä
on lakkoutunut täällä samalla ai-
kaa kun liittohallituksen työde-
partmentin virkailijat yrittävät
saada sovinnon aikaan pukutyö-
läisten lakkoon nähden. Van
Dorn Iron Worksin työläisiä il-
moitetaan myöskin lakkoutuneen.

SOPIMUS SEN LOPETTAMISESTA TEHTIIN EILEN

Työriitaisuuksien sovittelmista varten on järjes-
tetty erikoinen kansallinen toimikunta.

(Sähkösanoma).
Hyde Park, N. Y., elok. 5 p. — Elvytyshallinnon johtaja, ken-
raali Hugh S. Johnson, päättävän presidentin tukemana, lopetti lak-
kot Pennsylvanian hiilihauteilla varhain tänä aamuna. Presidentti
näki näissä lakossa vaarallisen uhkauksen kansakunnan teollisu-
delle, sekä hänen jättäilämiselle teollisuuden elvytysuunnitelmal-
leen.

Presidentti itse ilmoitti "ehdottoman välirauhan" kaivosmie-
ten ja kaivosten omistajain välillä, joka palauttaa 50,000 lakossa o-
levaa kaivosmiestä töihin maanantaina ja estää 200,000 kaivosmie-
tän lakkoutumasta. Välirauhasopimuksen ehdot ovat pääasiassa tar-
koitetut valitsevan tilanteen säilyttämiseksi, siksi kunnes hiileto-
lisuuden tuotantosääntöön kuulustelut pidetään.

Hyde Park, N. Y., elok. 5 p. — Lausunnossa minkä hän varhain
tänä aamuna julkaisi ilmoittaa presidentti Roosevelt, että lakko
pehmeän hiilen alueella Pennsylvaniassa on päättynyt kaivosten o-
mistajain ja työläisten hyväksymään välirauhaan.

Teollisen elvytyshallinnon johtajan, kenraali Hugh S. Johnson-
in, esityksestä presidentti selitti, että lakko on peruutettu "odo-
tettaissa päätöstä kysymyksestä kokonaisuudessaan, tulevassa hiili-
toilisuuden tuotantosääntöön kuulustelussa."

Sillä välin presidentti nimitti
toimikunnan sovitteluun kaik-
kia erimielisyyksiä. Tähän toi-
mikuntaan nimettiin: General
Electric Companyn presidentti
Gerard Swope, ja Louis E. Kir-
stein, Bostonista, edustaan Ni-
ran teollista neuvontakuntaa ja
kai painajien union presidentti
George Berry, edustaan neu-
vontakuntaa työväen asioita var-
ten.

Presidentin lausunto,
minkä hän varhain tänä aamu-
na julkaisi, kuuluu seuraavasti:
"Suuri hiililakko uhkasi pe-
hmeän hiilen aluetta kokonaisu-
udessaan ja siihen nähden, että
rehtaila on hiiliä verrattain vä-
hän varastoissa se uhkasi myös-
kin tuotannon elvyttämistä, jo-
sta niin paljon riippuu. Yksinker-
taisen sopimusesityksen perus-
teella, minkä kenraali Johnson
on esittänyt, ovat kaivosten joh-
tajat, sekä työläiset, julistaneet
ehdottoman välirauhan erimielis-
yyksiin nähden kaivoksilla, o-
dottaakseen päätöstä mikä kysy-
muksesta kokonaisuudessaan teh-
dään hiiletoilisuuden tuotanto-
sääntöön kuulustelussa.

Sillä välin kaikki erimielisyy-
det ratkaistaan toimikunta jonka
minä nimittän ja jonka kumpikin
puoli hyväksyy, Gerard Swope,
Louis E. Kirstein ja George L.
Berry. Koskaan ei meidän maas-
samme näin uhkaavan laajaa
lakkoua ole sovittu niin nopeasti
ja niin hyväntahtoisesti.

Kummallakin puolella tätä
sopimusta olevia, yhteistä hy-
vää harrastavia, miehiä on on-
nittelava tämän uhkaavan on-
nettomuuden välyttämisestä, mut-
ta minä en voi sallia tämän ti-
laisuuden väistyä mainitsematta
sovittelijain, McGradyn ja Wal-
ter Teaglen, samoin kuin kaivos-
töiden omistajain ja John Lewisin,
ynnä toisten kaivosmiesten edus-
tajain, väsymättömästä työstä.

Sopimus tehtiin eilen illalla.
Washington, elok. 5 p. — Vi-
denkymmen tuhannen hiilen-
kaivajain lakon lopettamisesta
Pennsylvanian pehmeän hiilen
alueella tehtiin sopimus elvytys-
hallinnon johtajan, kenraali
Hugh S. Johnsonin, konttorissa
kello 6.30 eilen illalla, huivutta-
van neuvottelupäivän jälkeen.

Laajakantoisempi kuin lakon
sovittelu oli kansallisen teollis-
ten suhteiden toimikunnan perus-
taminen jonka tehtäväksi jää te-
ollisten erimielisyyksien sovite-
leminen ja lakkojen ja työnsul-
kujen lopettaminen.

Täkaläisten neuvottelujen pää-
tyttyä tyydyttäviin tuloksiin len-
sivät kenraali Johnson ja Ed-
ward F. McGrady, armeijan lin-
tokoneella Hyde Parkiin, N. Y.,
esittämään sopimuksen yksyesti-
kohdat presidentti Rooseveltil-
le.

Sopimusehdot.
Hiililakko päätettiin seura-
avilla ehdoilla:
1—Lakkolaiset palaavat töi-
hin.

2—Lakkolaiset on otettava ta-
kaisin töihin ilman minkäänlaisia
ennakkoluuloisuutta tai seui-
lomista niiden suhteen jotka lak-
koon ovat osallistuneet.

3—Kaivosmiehillä tulee ole-
maan punnitsija kaatosillalla,
jonka palkan he suorittavat o-
kensä.

Miliisi vartioimassa ää- nestäjiä Kentuckyssa

Harlan, Ky., elok. 4 p. — Kan-
salliskaartilaisia määrättiin tä-
näin riitojen ratkaisemiseen Har-
lan-kauntin vartiomaan äänestä-
jiä ja turvaamaan rauhaa kaun-
tin nimitysvälellä huomenna.
Vaalitavallisen aikana on ta-
pahtunut pyssytöteluita, joissa
kaksi miestä on menettänyt hen-
kensä.

TOIMITUKSEN OSASTO

YRJO MAKELA, OSKARI TOKOI, A. E. USUNIUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

ehdoteen aljotut kirjoitukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä
osoitteella: Raivaajan toimisto, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

Päivänkatsaus

TÄRKEÄ KANSALAISTUTTAMISJUTTU

on parhaillaan liittovaltion oikeuksien ratkaistavana ja voi vielä tulla ylioikeudenkin ratkaistavaksi. Kysymyksessä on Rebecca Shelley'n kansalaistutustamisnomus.

Miss Shelley on Amerikan syntynyt, joka menetti kansalaisoikeutensa v. 1922 menemällä avioliittoon saksalaisen kanssa vähän ennen n.s. Cable lain voimaantuloa, joka tekee mahdolliseksi amerikalaiselle naiselle säilyttää kansalaisoikeudet vaikka meneekin naimisiin ulkomaalaisen kanssa. Miss Shelley ei voinut korjata asiaa muutoin kun tavallista tietä anomalla kansalaisoikeuksia, mutta hän ei halunnut vannon kantavansa aseita maan puolustamiseksi sodassa. Tästä syystä häneltä on kaksi kertaa kielletty kansalaisoikeudet Michiganin oikeuksissa. Hänen kolmas anomuksensa, jossa hänen takanaan on huomattujen amerikalaisen erikoiskomitea ja puoli tusinaa rauhanyhdistystä, on nyt liittovaltion oikeuden ratkaistavana Detroitissa. Miss Shelley'n takana oleva komitea väittää, ettei Blandin ja McIntoshin asioissa liittovaltion ylioikeudessa annetut päätökset sovellu tähän juttuun.

ALAS SOTA!

Tavallisen kansalaisen on vaikea saada käsitystä siitä, mil-laiseksi tulevat sodat muodostuvat. Hänen on vaikea käsittää, mitä juuri merkitsevät suurimmat sotakeksinnöt. Esitämme senvuoksi, mitä eräs Lewisite-niminen myrkykaasu — "kuoleman kaste" — oikein on.

Lewisite nostattaa ihoon rakkoja, niinkuin sinappikaasukin, mutta se sen lisäksi tuottaa kuoleman hyvinkin pienissä määrissä sisäänhengitettynä. Se synnyttää ruumiiseen omittuisen arsenikkimyrkytyksen, jonka luonteesta ei vielä olla täysin selvillä. Lievimmissäkin muodoissa se aiheuttaa liikuntaky-vyn vähenemisen, tilapäisen halvautumisen, oksennuksen, pu-hekyvyn menetyksen, itsemurha-ajatuksia, lamaantumisen ja jälkitauteja.

Kaikki — huomattava: kaikki — asiantuntijat ovat sitä miel-tä, että seuraava sota tulee olemaan ilmasota. Kun näin tulee olemaan, ei suurkaupunkeja voida millään suojella vihollisen ilmahyökkäyksiltä. Ei ole mitään sellaisia aseita, jotka tekisi-vät riittävän nopeasti selvän sanokaamme sadasta vihollisen lentokoneesta, puhumattakaan tuhansista. Millä taajaan asu-tuja seutuja voidaan varjella kaasupommeilla, jotka putoavat korkealta taivaalta? Ei millään! Yksin fosgeeni, jota saksalai-set käyttivät kammoittavan hyvällä menestyksellä v. 1915—16, aiheuttaa 70% kuolevaisuuden, t.s. Lontoossa voisi suuren lentohyökkäyksen jälkeen olla enää elossa noin 2½ milj. ih-mistä noin 8 milj. asukkaasta. Sellaista on tuleva sota, jota "isämaan puolustuksen" nimissä katkikalla maailmassa oi-keistopirien taholta ajetaan.

Eräs Lefebure-niminen sotilashenkilö, joka tällä alalla on ehdoton auktoriteetti sanoo, että "Lontoo, Pariisi tai New York voidaan helposti tuhota tällä kaasulla muutamissa tun-neissa." Palauttakaapa myös mieleen, miten nopeasti japani-laiset lentokoneet tekivät selvää eräistä pommittamistaan kiin-lalaisten kylästä ja asemista! Kaikki sotilashenkilöt, niiden joukossa Lontoon ilmapuolustuksen johtaja, ovat sitä mieltä, että kaupunkein suojeleminen ilmahyökkäyksiltä on käytän-nöllisesti katsoen mahdotonta.

Työläiset! Kansalaiset! Katsekkaa tässä valossa kaikkea si-tä n.s. sankarimielistä kutkuttavaa sotapropagandaa, jota mei-dänkin maassamme lukuisat järjestöt harjoittavat — ja kiel-täkää ehdottomasti siltä kannatuksenne.

KULLAN KÄTKIJOITÄ EIVAAV VEDETÄ JULKISUUTEEN

Yhdysvaltain oikeusdepartementti noin viikko-takaperin lä-hetti agenteilleen tiedon, että kullankätkijöiden tutkimuksia on kiirehdittävä, jotta ne saadaan vetää oikeuteen ja sen kaut-ta julkisuuteen, kuten aikaisemmin on luvattu. Oikeusdepar-temntti sanoo tämän kehoituksen mukana lähettävänsä lopul-liset ja tarkistetut luettelot kullankätkijöistä. Oikeusdepar-temntti ilmoittaa, että näissä lopullisissa luetteloissa on 207 ni-miä, jotka harkittiin ja tarkoitettiin olla rikkinneet kongres-sin hyväksymä kullanluovutuslakia ja ovat kätkeneet kulta-a yhteensä \$1,231,086. Oikeusdepartementti, samalla kun il-moittaa että vaikka kysymys todellisuudessa on vaan enään näin pienestä summasta, lain voimaantuloa varten on vaan vähemmän kuin yksi prosentti. Edelleen käskää oikeusvirasto tutkimaan noin neljäntuhannen asiaa, jotka ilmoittavat palauttaneensa yhteensä noin \$28,000,000, mutta joista virastolle ei ole täysiiä selvityksiä.

Tämä oikeusviraston uhkaus, vetää kullankätkijät julkisuu-teen ja oikeuteen, ei suinkaan tapahdu liian aikaiseen. Sisälsi-hän alkuperäinen laki määräyksen, että se, joka toukokuun neljänteen päivään mennessä ei kultaansa luovuta, vedetään oikeuteen ja puolet kullasta verotetaan valtiolle. Toukokuun ensimmäisenä päivänä annettiin jo tällainen viimeinen varoitus, jota ei ole nähtävästi vieläkaan saatettu täytäntöön. Sitten ke-säkuun 5 päivänä ilmoitti sama virasto, että kullankätkijöiden asiaa tutkitaan ja saman kuun 26 päivänä taas ilmoitettiin, et-tä luettelo kullankätkijöistä on valmiina ja syytökset tehdään viipymättä, elleivät asianomaiset kultaansa heti luovuta. Sit-ten taas heinäkuun 10 päivänä ilmoitettiin Washingtonista, että syytösten nostaminen näyttää käyvän välttämättömäksi. Mutta kaikkien näiden varoitusten, kehoitusten ja uhkausten jälkeen, oikeusosasto käskää nyt asiamiehien kiirehtimään tutkimuksia.

Kullan kätkijät eivät ainakaan voi syyttää hallitusta siitä, ettei heitä olisi varoitettu ja annettu aikaakin velvollisuutensa täyttämiseen. Ja vieläkin näyttää epäilyttävältä tokko hallitus lopuksiakaan asettaa syytteen tai edes saattaa niiden nimiä julkisuuteen, jotka tietoisesti ja tarkoituksellisesti uhmaavat

Asunto-olot Venäjällä suuresti parantuneet tsaarinarjoilta lähtien

**Vuokrat vaihtelevat palkan suuruuden mukaan.
Joka talolla täytyy olla oma puutarha.**

Ruotsinmaalainen kirjailija Erik Blomberg on äskettäin käy-nyt Moskovassa. Nyt hän on So-cial-Demokratien julkaisussa matkahavaintojaan ja käsittely-tyksiä Moskovian rakennuksia ja katuja. Vaikutelmista hän lau-suu m.m. seuraavaa:

Katuja asvaltoidaan Mosko-vassa. Kaikkialla näkee katutyö-läisiä täydessä touhussa. Ilmoi-tuksen mukaan pitäisi enem-män kuin 40 prosenttia olla as-valtoituna, jos tieto pitää paik-kansa, sillä vielä jokin vuosi sit-ten oli katukivittyä 91,3 pro-senttia. Menimme eräänä päivä-nä matkilaatutussa kaupungin ulkopuolella olevalle filmitiehal-le. Aluksi kuljimme äsken val-mistettua leveää vieriä pitkin, joka oli tasainen ja sileä kuin lattia. Mutta kauempana lähistössä tuli vastaan kapea ja savinen kylvä. Vankkarakentei-set talonpojan rattaat tekivät kulkemiselle esteen sillä ne istui-vat tiukasti kiinni puolen metrin syvyydessä karussa. Joku oli tun-teinaan paikan filmitä "Tie ta-kaisin elämään", joka lienee fil-mattu sanotulla kohtaa. Tie ta-kaisin elämään on bolshevikil-lä kuljettuna vasta puoleksi. Ta-kanaan heillä on hyvin raivattu

ja hyvä taival, mutta ehkä pä-hin taival on vielä jäljellä. Moskovian katuja levenne-tään. Vallankumoukselta vi-nois-ti Suuren teatterin ja Historial-lisen museon välillä puretaan kaikki vanha pois ja tilalle tulee leveä Esplanadi, jonka nimek-si tulee Lenininkatu ja sen var-relle jättiläishotelli, joka vielä rakennusaineiden puutteesta on keskeneräinen. Aluksi täytyy suorittaa asemakaavoitus, sillä Moskovian kadut ovat hyvin ka-peita ja mutkikkaita. Asema-kaavasuunnitelma on kaikkialla 14, mutta niitä ei ole vielä hy-väksytty. Uuden Lenininkadun tieltä täytyy erittäin pitkältä lyhyt väistyä ja samanaista suori-tetaan muuallakin. Mutta tä-mä laajennustyö ei voi edistyä niin nopeasti kuin uusin katu-jen ja tehtaiden rakentaminen.

Moskova on suhteellisen nuori kaupunki ja Kremlin ulkopuo-lella ei ole arkkitehtonisesti huomattavia muistomerkkejä. Rakennukset ovat hyvin epä-säännöllisiä. Matalat yksi- ja kakkeroksiset rakennukset, jotka usein ovat puusta ja maala-tut punaisiksi ja sinisiksi, o-vat hallitsevia, mutta siellä täällä kohoaa tiilisiä, lasista ja

betonista valmistettuja funkis-taloja edustaneen uuden arkkiteh-tuurin vaihtelevia tyyliä. Ulkoi-nen kaupunkikuva antaa siis jät-täjäisyyden ja suurkaupungin vä-lisen leiman.

Uudet talot eivät ole synty-neet yhtenäisen suunnitelman eikä johtavien esteettisten peri-aatteiden mukaan, vaan ne on rakennettu tilapäistä tarvetta varten. Omasta kansallisesta ra-kennustyylistä ei kuitenkaan vielä voi puhua. Ulkomaalaisia arkkitehteja, kuten Mendelsonia ja Courbuseria, on seurattu hy-vin ahkerasti. Lisäksi on maai-naan kutsuttu useita saksalaisia arkkitehteja. Itse venäläinen saa-lla rohkeana kokeiluna, kaiken neuvostonvaltuutetun toteutta-minen uusissa rakennusmuodois-sa kollektiivisten ja kommuni-stisten päämäärien hyväksi.

Työläiskubitt, jotka suurim-maksi osaksi ovat rakennettu 1924—26 ja ovat varustetut teattereilla, elokuvilla, luento-saaleilla y.m. osoittavat ehkä sel-vimmin pyrkimystä antaa raken-nukselle sosiaalinen rakenne. Kä-vimme eräissä sellaisissa, joka oli rakennettu n.k. expressiois-tisena aikana ja joka oli raitio-tiementien. Rakennus oli hyvin rohkea ja sisällä olivat rataki-ot koristelluina aineksina. Taustalla oli filmi- ja teatteri-

näyttämö, jota kehystivät vält-tämättömät punaiset nauhat Le-ninin ja Stalinin ajatuksista o-tettuihin launauksiin.

Suurinta mielenkiinto herä-tävät kuitenkin uudet asuinra-kennukset. Tässäkin Neuvosto-liitolla on ollut suuria panoksia. Osaksi on vanhoja rakennuksia korotettu, osaksi on rakennet-tu uudelleen kokonaisia kortte-leita ja kaupunginosia. Huomat-tavimpia oli eräs ylioppilaskolo-nia kaupungin reunalla. Tyyli-puhtaat valkoiset seinämät poh-joisesta etelään. Kaksihuoneisia huoneistoja yhteisine keittiöi-neen. Kukin ylioppilas maksaa 5—6 ruplaa kuukaudessa. Uudet työläisasunnat ovat hyvin erikoisia riippuen rakennustyyli-stä. Vv. 1925—1927 rakennettiin huonosti, mutta sen jälkeen ra-kennusaineet ovat parantuneet. Viime vuodesta lähtien on mää-rätty, että joka talolla täytyy olla oma puutarha, määrätty ne-jonala viheriä paita kohden. Neuvostoliiton romanttinen pyr-kimys yhdistää kaupunki ja maa-seutu esiintyy tässäkin.

Mitä vuokra maksaa Neuvos-toliitossa. Se on hyvin erilainen. Se vaihtelee enemmän palkan suuruuden kuin huoneiston suu-ruden mukaan, mikä viime mai-nittu on tarkalleen rajoitettu. Luultavasti vuokramenot teke-vät 8—11 prosenttia palkasta,

ja voi olla hyvin erilainen sa-masta tilasta, sillä palkat eivät ole lähimainkaan yhtäläiset. Su-h-teellisesti katsoen asuminen jo-ka tapauksessa Venäjällä on hal-vempaa kuin Länsi-Euroopassa. Vaikka työläisten asunto-olot ovatkin tsaarinarjoilta lähtien melkoisesti parantuneet, niin sil-ti on ahtaus hyvin suuri ja sen hävittämiseksi tehdään paljon työtä.

Moskovassa käydessäni kui-tenkin useimmat uudet raken-nukset olivat tyhjiä tai puo-leksi tyhjiä työläisistä. Kysyin tähän syytä jolloin vastattiin: "Rakennustarvikkeista on pu-laa." Herättää ihmetystä, että tiili on hallitsevana rakennusaine-e-na. On kokeiltu kyllä erällä halparintaisemilla vastikkeilla, mutta kallis tiili näyttää pysy-vän edelleenkin etualalla. Tar-mokkaat johtajat saavat taistel-la tässäkin samaa vanhoillisuut-ta vastaan, joka haittaa liiken-ekysymyksen ratkaisemista. Uusiin tarvikkeisiin ja menetel-miin ei turvauduta, ennenkuin häitä (tai Stalin) pakottaa. Ih-misten on kadulla vaikeata so-peatua uuteen järjestelmään. He useimmin tekevät parhaansa, mutta äkkiä kuitenkin liikenne on pysähtynyt. Se mikä pätee liikenteeseen nähdä, se pätee koko kulttuuriin nähden.

News and Views

Send all material intended for publication in this section direct to the editor, S. Stryala, 49 Hilton St., Arlington, Mass.

Recognition of Russia

Several weeks ago the news-papers carried a dispatch inform-ing us that the R.F.C. had loaned \$4,000,000 to Russia for the pur-pose of purchasing cotton from the United States. Those close to affairs in Washington assert that this loan to Russia is a trial balloon by which the adminis-tration wishes to learn the opinion of the public. If there is not much unfavorable opinion manifest re-garding this loan, the govern-ment, it is said, will loan a much larger sum, possibly \$25,000,000 or \$50,000,000, to Russia for the purchase of American goods. And it is said that the administration is in favor of the recognition of Russia but is gently braking the ground for official recognition.

Though from an economic point of view the recognition of Russia is considered worthwhile today by many Americans who have been bitterly opposed to re-cognition before, the United States should have recognized Russia a long time ago purely on grounds of justice. Instead, we have permitted blind prejudice and bias dictate our policy to-ward Russia and her people.

Russia has a population of 164,000,000. It is one of the largest and richest countries in the world. Russia is so important a country that none of the vital international questions which face the world can be settled until the position of the Soviet country is known and its cooperation obtained.

It seems incongruous that a country which established its in-dependence through revolution should now spurn a country be-cause those who rule it today overthrew the former rulers by revolution. Surely such fanatic opponents of the recognition of Russia who revere the memory of the American revolutionists and oppose the recognition of Russia are hypocrites.

Let it be remembered that the recognition of Russia does not mean that we put our stamp of approval on the Soviet govern-ment and its policies, any more than we today, by our official diplomatic relations with Ger-many, Italy, and Japan approve of the policies of the rulers of these countries. We merely recognize the government which has establish-ed itself so firmly that it is ca-pable of representing its people. Back in the years 1917 and 1918 there may have been some basis for arguing that the Soviet government was an unstable government and, therefore, un-able to truly represent the Rus-sian people. Today, however, there can be no doubt as to the stability of the Soviet govern-ment.

The argument that the Soviet government repudiated the debts of the Tsarist government does not hold much water any longer when so many other governments with whom we have diplomatic relations have repudiated their debts. Furthermore, on the question of these debts the Russian government has expressed its willingness to negotiate.

There is absolutely no sound reason for our non-recognition of Russia. We have permitted our-selves to be governed by a foolish

fear. It is time that we ended our ridiculous policy of denying the existence of a government which has existed for more than 15 years, a policy which has cost us much economically, and will cost us much more, if we continue it.

Chicago Schools Stripped Barer Than Gandhi

With but one dissenting vote the Board of Education of the second largest American city, Chicago, slash-ed \$10,000,000 from the budget of the city schools. This slash was made at the insistence of the big business in-terests who do not want to pay taxes to support an all around school sys-tem which children of the rich get through private tutors and private schools.

This huge slash from the school budget of Chicago means that no text-books will be bought, junior high schools will be abolished and also the Crane junior college. This college has been the center of radical student activity and has on its staff teachers who have been political candidates on minority party tickets for the legisla-ture and other offices.

The kindergartens are to be cut 50 per cent. The number of physical edu-cation teachers in the high schools is to be halved, and they will be elimi-nated entirely from the elementary schools. Swimming pools are to be closed and athletic coaches abolished. The supervisory staffs are cut all along the line.

Continuation schools, except appren-tice schools, are shut down. All school activities for adults like evening lec-tures and courses will be discontinued. Manual training, and household arts and domestic sciences, vocational guidance bureau—these too are done away with. Sub-normal and defect-ive children will have special teach-ing reduced by half through doubl-ing of the classes.

Superintendent Bogan estimates that over 1200 educational workers will be made jobless by the action of the school board.

This slash was made despite the protest of 40 civic organizations of Chicago.

The heartening side to the school situation in Chicago is that the people of Chicago are aroused over this shameful assault on the free public school. They are circulating petitions which they hope hundreds of thou-sands of citizens will sign. The mat-ter is being brought to the attention of officials in Washington. A few days ago 5,000 teachers marched in a parade of protest and other large parades are to be organized. We wish them every success in their fight.

The Ever Truthful Writers
At a luncheon given by the Royal Society of Literature Rud-yard Kipling told his hearers that "writers cannot lie." We do not know exactly what he meant, but it does not matter. We have daily and irrefutable evidence that liars write.

Lukija, oletko sosialis-
tipuolueen jäsen? Ellet
ole niin liity osastoon
taikka Suomalaiseen Jär-
jestöön yleisjäseneksi.

JUTUSTELUA

Sähkökumentaja, joka kiinnite-tään kaulaan, on viimeinen parannus-keino meritauteja vastaan.

Kuumimmat päivät

Nyt kun tässä kuumuuden on huu-kan hätyyttänyt, kaivoimme esiin tie-toja siitä kuinka kuuma oikein mah-taa olla siellä, missä on kuuma. Fur-nace Creek Ranchella Death Valleyssa, Californiassa, joka on tietävästi kuumin paikka tällä mantereella, on pidetty kirjaa sitten vuoden 1911. Näiden muistiinpanojen mukaan hei-näkuun 10 päivänä vuonna 1913 mer-kittiin varjossa 134 astetta, mikä on kuumin tunnettu virallinen merkit-tä Amerikassa. Yhdeksän vuotta myö-hemmin ilmoitettiin, että Ranskan vi-rallinen säätömitta Saharan erämaas-sa, Arrikassa oli merkinnyt 136 ast-eta. Yhdysvaltain säätömittojen johtaja Death Valleyssa kuitenkin ilmoit-taa, että säätömitta virallinen mit-tari siellä on 98 jalkaa korkeammal-la kuin laakson pohja, joten laakson pohjassa, varjossakin, lämpömittari usein nousee tuhon määrään ja yli-täähän Saharan erämaassa merkityn lämmön. Death Valleyn pohja nimit-täin on 275 jalkaa meren pinnan ala-puolella. Kun meidän lämpömitta-rimme ei ole vielä kohonnut suuntiin sataan asteeseen niin tuntuisi tällainen lämpö Death Valleyssa asu-ville vielä hyvin viileältä.

Zaro Agha etsii itselleen 10:ttä puolisoa

Kuuluisa ikämies, turkkilainen Zaro Agha, joka viime vuonna kävi Ameri-kat ja Englannin, on jonkin aikaa olut sekä toimettona että muuten kuulumattomissa.

Nyt hän on jälleen korottanut ää-nensä ja valittanut lehtimiehille sur-keuttaan. Hänen Amerikkaa tuomaan dollarit ovat loppuneet ja hän on tullut tyystin hampaattomaksi. Stam-bulin kaupunki antaa hänelle kyllä pientä avustusta, mutta hänen miele-nsä on aivan masentunut sen johdosta, että ikä tai jokin muu mato on kalva-nut hänen hampaansa olemattomiksi. Sitäpaitsi hänen valmionsa yhdeksäs järjestyksessä jo 65-vuotias on vaka-vasti sairana ja Zaro pelkää hänen kuolevan, jossa tapauksessa tulee eteen kymmenennen vaimon haku. Jätämme puheenvuoron itse asianomaiselle.

Tolvon löytäminen järkevän nuoren naisen, joka hoitaa minut hyvin. Tä-mä on kymmenes avioliittoni. Joka tapauksessa, varsinakin minun iälläni, on kokkoo olla yksin. Tarvitsen nais-ta ympärillään.

Alon kirjoittama eräälle rikkaalle ame-rikalaiselle ystäväille, joka lupasi aut-taa minua, jos menen uudelleen naimi-siin.

Vaikka olen nähnyt niin monen su-kupolven kaatuvan haitaan, nautin yhä elämästä, joka on ihana näistä vaikeista ajoista huolimatta. Mutta kaikkiaan on suhteellista.—

Zaro Agha väittää olevansa 159-vuo-tias.

Ultralyhyet aallot — elämän- ja kuoleman- säteet

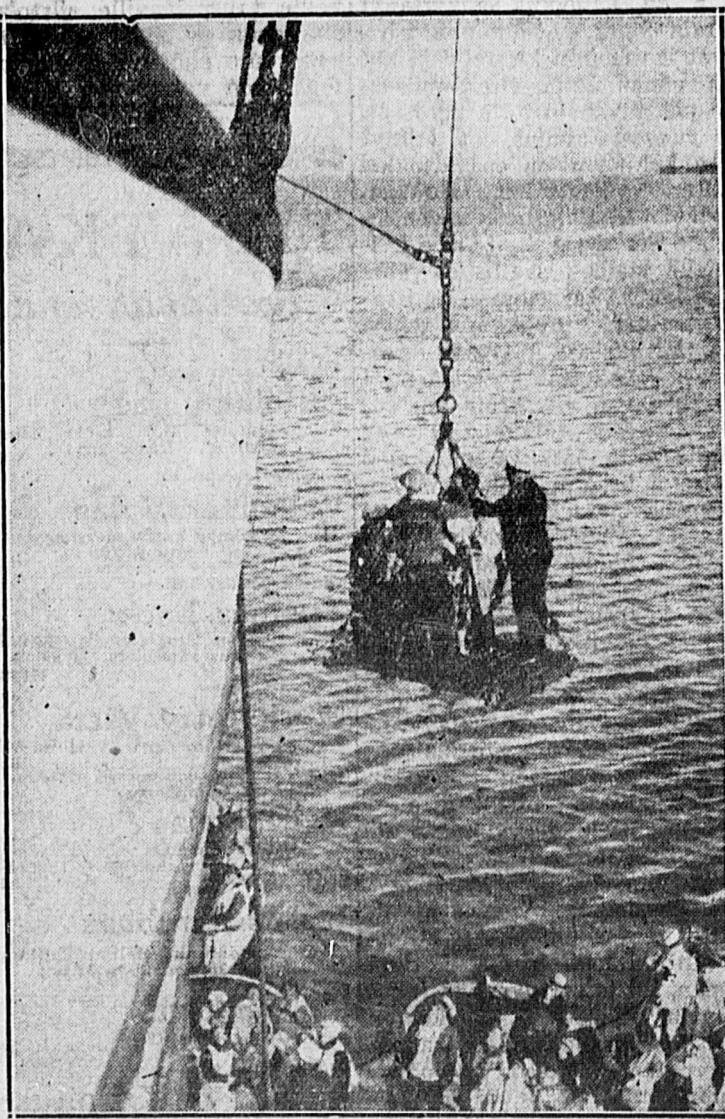
Ultralyhyiden aaltojen käyttäminen sairaustapauksissa ei lääketieteelle a-vaa ainoastaan uusia teitä, vaan myös elämäntutkimuksen se johtaa uusille, tähän saakka tuntemattomille urille. Sähköä on ryhdytty hyvin erilaisissa muodoissa käyttämään sairaan elimis-tön parantamiseksi. Kuitenkin on tä-hän saakka ollut melkein yksinomaan kysymys sellaisista menettelytavoista, jolla ihminen asetetaan suoraanseen yhteyteen virranlähteen kanssa. Nykyi-nen diatermian, ruumiin sähköväh-lämyksen, yhdistää molemmat navat eli elektrodit suoraanseen ruumiiseen. Lyhytaaltoisista säteistä eroaa periaatteellisesti melkein kaikista tä-hänastaisista sähkökäsitteilyistä, sillä siinä ei ole mitään johtavaa yhtey-ttä virranlähteen. On lähellä lyhyt-aaltoisista lyhytaaltoisuuksia o-kejaan muuta kuin radioteknikkaa. Ruumiin läpi tunkevat sähköaallot syn-nyttävät lämpöä, antennissa. Näin radiolähetettä on saanut merki-tyksen myös biologian ja lääketieteen alalla. Sähköaallot, jotka lähetetään läpi kättä, lämmittävät suuntiin, tunkeutu-vat käsittävän elimistön läpi ja ai-heuttavat ne vaikutukset, joista seuraa vassa on puhe.

Mutta ensin kuitenkin joku sana al-toikäisyyden teknillisestä puolesta. Sel-laisen aaltojen hyväksikäyttö, jotka hajautuvat kaikkiin suuntiin, ei ole johtanut suurempin tuloksiin. Vasta sitten, kun aaltopirri keskitettiin kon-densaattorilevyn kautta rajoitetulle sähkökentälle, ilmeni sähkövähätyi-tyksen täysi vaikutus elolliseen olentoon.

Joka oli saatettu kondensaattoriken-tään yhteyteen. Tekniikka työskente-llee siis tässä ilman suoraanista yhtey-ttä, sähkövirtaan, mutta kylläkin sähkövähätyille edellyttäen valmistet-usa hyökkäysalueessa. Mikään uutuu-si ei ole se, että vähätyt tässä tapauk-sessa aiheutetaan sähköpurkauksien kautta. Jo useita vuosia sitten valmis-tettiin tämän periaatteen mukaan ko-keaväriähtelykojeita ihmisten käsitte-llystä varten. Nykyinen lyhytaalto-tekniikka työskentelee kuitenkin pal-jon lyhyemmällä aalloilla, joiden pituus on alle 10 m.m. mutta joiden värä-hely on hyvin nopea, samalla kun värähtelyä ei ole "tukahduttettu" Tu-kahduttetut aallot ovat pendelin kal-taisia, jonka heilähdykset heikentyvät heikennemistään, kunnes ne lopuksi seisahtuvat. Lyhyet aallot tunkeutu-vat elimistön läpi paremmin kuin pit-kät aallot. Hyvän läpikulkuomisky-vyn, takavun vaikutuksen sekä kondensaattorikentän keskittämisen yhdistäminen toisiinsa selittää uuden lyhytaaltoisyyden suuren vaikutuksen.

Mutta minkälaiset ovat nämä vaikutukset? Lyhytaaltoisista lämmittää elimistöä, jolloin säteiden vaikutus vahvistuu tai vähenee sikäli kuin kon-densaattorilevyn etäisyyttä muutetaan. Se erikoinen lämpövaikutus, joka täs-

seksin ja hallituksen elvytyslakeja. Tämä kai johtuu siitä, että nämät lainrikkoajat kuuluvat siihen yhteiskuntaluokkaan, joita ei tavallisesti syytellä tekivätpä he mitä tahansa.

LINJALAIVA KARILLE AJON JÄLKEEN. Matkustajia lasketaan alas pelastuslautaila linjalavasta Northwestin, joka ajoi karille Sentinel Islandin rannikolla, 20 mailia pohjoiseen Juneasta, Alaskassa, ja sen jälkeen ajettiin Eagle Riverin hietikolle. Oltuaan pelastusveneissä ja pelastuslautaila kolme tuntia matkustajat ja laivamiehistö vietiin Junean hallituksen ajuksella Trevarilla.

New York City

Sheriffi myyttänyt kommunistien talon

Työntempelli myyty Oscar ja Hilda Holmille. — Toverilainat \$185,000.

New York Law Journal lehden heinäkuun 28 päivän 1933 numerossa oli seuraava uutinen: "The Real Estate Market"

"The following transactions took place yesterday at the salesroom No. 18 Vessey St., Borough of Manhattan."

"By Henry Brady" "126th St., Nos. 13—17 West, 50x99.11; 4 story building, sheriff's sale; J. G. Josephson, attorney, to Oscar and Hilda Holm, plaintiffs, for \$1500."

(Kiinteistökaupat. Kiinteistöjen myyntihuoneustolla, 18 Vessey st., Manhattan kaupungin osalla, eilen myytiin seuraavat kiinteistöt:

126 kadulla, länsipuolella, No. 13—17 nelikerroksinen talo, lotti 50 jalkaa 99 jalkaa ja 11 tuumaa. Myytäjänä sheriffi, myynti tapahtui Oscar ja Hilda Holmin vaatimuksesta, heidän \$1,500 saatavastaan.)

Merkittävää, että "Eteenpäin" lehti ei ole asiasta hiiskunut sanaakaan, vaikka sen luuli koskevan heitä ensi tilassa.

Suomalaiset kommunistit, rakentaessaan "Työntempelliä" keräsivät työläisten säästöä siihen. He suorastaan pakottivat kannattajansa tuomaan säästönsä siihen laitokseen ja sillä tavalla saivat "toverilainoita" \$185,000, jotka jo lähes pari vuotta sitten yhdistivät "toisen kiinnityksen bondeihin".

Talossa velkoja \$241,000. Mikäli meille on ilmoitettu, kommunistien talossa oli ensimmäinen kiinnitys, jonka pankki omistaa, \$50,000 ja sen päälle

"Eteenpäin" yritteli osoittaa

Kesäkuun 3 päivä myytiin sheriffin pakkomyynnillä kommunistien talon irtaimistoa, myöskin tuomion tyydyttämiseksi. Ravintolan tavarat menivät silloin ja ostajana mainittiin Carl Pehrman, joka sanoi virallisesti, velkojille lähetetyssä kirjeessä, että hän ei ole missään edesvastustusta Finnish Progressive Societyn veloista.

Raivaajan uutinen kertoi tapahtuman sheriffin myynnistä, sillä se oli todellinen uutinen. "Eteenpäin" yritteli osoittaa

uutista vääräksi. Tiesimme, että he niin tekisivät, siksi julkasimme alkuperäisen Carl Pehrmanin allekirjoituksella varustetun kirjeen, jota vastaan ei ole väittämistä.

Tässä kiinteistön myynnissä olemme yhtä tarkasti totuuden kannalla, mainiten päivän määrän, milloin kommunistien talon myynti tapahtui, samoin paikan jossa se tapahtui, ostajan ja myytäjän, sekä lakimiesten nimet.

Velkakirjoja lakimiesten käsissä.

Meille on ilmoitettu, että useat kommunistien "toverilainat" ovat jättäneet velkakirjansa lakimiehilleen, tarkoitus sellä hakea tuomio kommunistien taloyhtiöstä vastaan.

Kommunistien talo rakennettiin noin kymmenen vuotta sitten ja sen sanottiin tulleen maksamaan \$250,000.

TYÖVÄENTALOLLA

Päivälistä:

Maanantaina, 7 p. "Palvelukseen halutaan" harjoitus klo 8.

Tiistaina, 8 p. agit. komitea klo 7. Johtokunta klo 8.30.

Tanssit klo 8.30.

Keskiviikkona, 9 p. "Palvelukseen halutaan" harjoitus klo 8.30.

Ulkoilmakokous 125 kadun ja 5 aven kulmassa klo 8.30.

Torstaina, 10 p. ... Y. S. S. O. kokous klo 8.30. Tanssit klo 8.30.

Perjantaina, 11 p. Aluetoimikunnan kokous klo 8.30.

Näyttämön johtajat huomauttaa!

Työväentalon näyttämöjohtajan paikan hakuaika päättyy tiistaihin elokuun 8 päivään, joten jos hakemukset eivät ole lähetetty, niin lähetettävä ensi tilassa.

Johtokunta kokoontuu tiistai-iltaan käsittelemään näyttämön johtajakysymystä ja valinta toimitetaan sinä iltana.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella: M. S. T. Ed. Johtokunta, 2056 Fifth ave., New York.

Kokouksia ensi viikolla

New Yorkin S. S. O. Agit. komitea kokoontuu ensi tiistaina elokuun 8 päivänä, kello 7 illalla. Johtokunta kello 8.30 samana iltana. Useita tärkeitä asioita on esillä.

Torstaina, elokuun 10 päivänä on New Yorkin S. S. O. Osaston kokous kello 8 illalla. Tässä kokouksessa tulee useita jokaiselle jäsenelle tärkeitä asioita esille, joten silloin kokoukseen.

Kysymykset näyttämön- ja lauluseurain johtajain toimista ovat esillä.

Kysymys New Yorkin valtion Mannermaakongressiin edustajain valinnasta tässä kokouksessa.

Aluetoimikunta koolle perjantaina!

Y. S. S. J. New Yorkin aluetoimikunta kokoontuu perjantaina elokuun 11 päivänä kello 8.30 illalla. Syyskesän vierailumatkat, syysjuhlien järjestely, ja syystoiminnan avajaiset ja talvikauden luento-ohjelman järjestämiskysymykset esillä. Jokainen aluetoimikuntaan kuuluva ehdotomasti saapuville.

Liisa ja Antti kuherrusmatkalla

Terveisiä matkoilta, sanoi Kosolan Antti, tuluaan Liisansa kanssa kuukauden kestäneeltä matkalta Chicago mailmanmyyntitönsä ja keskilähtönsä. Hyvin meni matka ja hauskaa oli, niin tuumi Antti ja samaa mieltä oli Liisakin. Antti kävi kotiseudullaan Michiganissa ja Liisa oli tutustumassa uusiin seutuihin.

Liisa Wuorenmäe ja Antti tässä viime keväänä päättivät lyödä "hynttyyt yhteen" kuten sitä sanotaan, eivätkä siitä paljon puhelleet. — Niin että tämä oli se odotettu kuherruskuukausi ja mainioita se onnistui. Tervetuloa ja parhaimmat onnitelmukset!

Antti on taaskin Työväentalolla soittamassa, joten Työväentalon kuuluisa tanssiorkesteri soittaa täysilukuisena.

Brooklynin Osuusliikkeen kokoukseen

Keskiviikkona, elokuun 16 päivä on Brooklynin Osuusliikkeen puolivuosis kokous Työväentalolla, alkaen kello 8 illalla. Haluamme painaa osuusliikkeen jäsenten mielin kokouksen tärkeuden. Muistakaa, että oikea osuustoimintatavainen ja mies seura tarkasti liikkeensä toimintaa, käy kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluihin.

Brooklynin osuusliike on käynyt läpi ankarimmat koetukset ja nyt seilla vapaita vesii kohden, joten sitäkin suuremmalla syyllä on jokaisen jäsenen saavuttava kuulemaan selostuksia liikkeen tilasta.

Elokun 26 ja 27 päivät

New Yorkin Alueen syysjuhlapäivät ovat lauantai ja sunnuntai, elokuun 26 ja 27 päivä. Silloin ovat ne suuret uimimestaruuskilpailut Lomalassa. Varustautukaa silloin viettämään syysjuhla Lomalassa.

Onko leivän pyynti rikos Harlemissa?

Kuuden lapsen äiti leimattu rikolliseksi. — Tuomari määrää sormenjäljet otettavaksi äidiltä, joka vaati leipää lapsilleen.

Hämmästyttävä tapahtuma tapahtui Harlemin oikeudessa viime keskiviikkona. Tuomari Cap show'n eteen tuotiin Mrs. Lena Vevino, kuuden lapsen äiti, talosta 2134 Toinen ave.

Syyttävä poliisi sanoi, että Mrs. Vevino häiritsi rauhaa Harlemin koti-avustusvirastossa, itkemällä siellä kuuden lapsensa ympäröimänä, joten hän oli pakkoitettu vangitsemaan hänet.

Mrs. Vevino, todistajan paikalla, itkuksensa seasta todisti, että hän sai koti-avustusta, mutta siten joutui muuttamaan alemmaksi kaupunkia asumaan, joten häneltä ensin kiellettiin avustus Harlemin koti-avustusvirastosta ja sanottiin, että hänen täytyy pyytää avustusta 103 kadun avustusvirastolta. Hän meni sinne, mutta siellä ei tiedetty hänestä mitään, eikä annettu mitään, joten hänen oli pakko tulla takaisin Harlemin asemalle, joka oli kansakoululla 235 East 125 kadulla. Siellä uudelleen kiellettiin avustamasta, joten hän joutui epätoivoon valtaan ja alkoi itkeä.

Poliisikin heltyi kuultuaan onnetoman äidin selostuksen ja pyysi, että tuomari vapauttaisi äidin varoituksella, ettei tulisi enää itkemään avustusvirastoon.

"Minä en ota neuvoja poliisilta. Minä määrään itse täällä", huusi tuomari ja määräsi, että äidiltä on otettava sormenjäljet, kun rikollisilta! Tuomio hämmästytti kaikkia oikeudessa olleita, mutta tuomari oli itsepäin ja siirsi lopullisen käsittelyn elokuun 7 päivään.

Äiti itki ja kuusi lasta itkivät kun äiti raahattiin sivuhuoneeseen sormenjälkiä merkitsemään. Täten onnetoin äiti joutui leimatuksi rikolliseksi, vaikka hän vain pyyteli leipää lapsilleen!

Sellaista on oikeus, jota tuomari Capshow jakelee nälkäisille työläisille!

Sosialistit toimessa

Sosialistien kaupunkikeskuskomitean kokouksessa elok. 2 p. esitetyistä toimeenpanevan komitean pöytäkirjoista selvisi, että puolueeseen oli edellisen kuukauden ajalla liittynyt 20 uutta jäsentä, että kauntien eri organisaatioille puolue maksaa palkkaa \$25.00 viikossa, sillä ehdolla, että he työskentelevät puoluevirastossa konttoritehtävissä, toimeenpanevan komitean antamien ohjeitten mukaan ja osan ajastaan käyttävät kukin omassa kauntissaan pidettävien järjestämiskokousten suorittamiseen.

Bronxin kauntikomitean lähettämä lähetystö on sanonut, että sanotun kauntin organisaatioita asetettaisiin vakinaisesti Bronxissa kauntikomitean palveleviksi toimitsijiksi ja asia on harkinut alaisena siihen saakka kunnes puolueen tulot mahdollisesti saattavat sellaisen mahdolliseksi.

Kauntien organisaatioajien astutua puoluevirastoon konttoripalvelukseen on kulunkiarviovaliokunnan päätöksestä päätetty vähentää vakinaista palveluskuntaa yhdellä henkilöllä ja lyhentämällä toisten työtunteja niin, että viraston ylläpitokustannus ei nou se korkeammaksi.

King's kauntissa toimiville 5:n ja 17:n edusmiehiin osastoille päätettiin antaa lupa yhdistyä, jota mainitut osastot ovat anoneet edellyttäneen, että asiaankuuluva kauntikomitea hyväksyy yhteishankkeen.

Kaupungin virkailijoiden nimitysasioista toimeenpanevan komitean taholta on tehty useita pyyntöjä Norman Thomasille jotta hän suostuisi ottamaan kunnallisvaaleissa majurinehdokkuuden vastaan, mutta hän oli siitä kieltäytynyt selittäen katsojansa puolueelle edullisemmaksi sen, että hän, Thomas harrastaa enemmän kansallisia kuin paikallisia problemeja koskevia kysymyksiä. Hän kuitenkin lupautuu auttamaan vaalitistelussa sosialisteja, kenen tahansa puolue asettaakin majurinehdokkaaksi. Tätä seuraten oli päätetty asettaa Charles Solomon, joka oli ajottu komptrollerinehdokkaaksi majurinehdokkaaksi ja hänen tilalleen Harry Laidler komptrollerin ehdokkaaksi, mikä nimitykset, kuten Frank Crosswainthinkin, tulivat sittemmin nimityskonventsi-

onissa lopullisesti suoritetuiksi.

New Yorkin saksalainen osasto on kehottanut puoluevirastoa tekemään hetimiten kansallisen viraston välityksellä ehdotuksen kansainväliselle toimistolle neuvottelevan alullepanemisesta yhteisten toimenpiteitten aikaansaaniseksi fascismin vastaan.

Mainittu anomuksen on New Yorkin sosialistipuolueen t. p. komitea toimittanut puolueen kansallisivirastolle.

Keskuskomitea valitsi sosialistien edustajaksi Norman Thomasin ja A. Weinfeldin antifascistiseen komiteaan, joka on muodostumassa ottaakseen ajakauteen Khaki-Shirt järjestön kokouksessa tapahtuneen verisen kahakan yhteydessä vangitun ja syytteen asetettun italialaisen opiskelijan, Terzanin puolustusta oikeusistuimissa, jota puolustamista on aikaisemmin I. L. D. toimisto valmistellut. Kokoukselle ilmoitettiin, että Thomas on suostunut ottamaan vastaan puolustuskomitean puheenjohtajan tehtävän, edellyttäen, että se tulee valituksi yleisenä antifascistisena, eikä yksinomaan kommunistisena toimikuntana. New Yorkin sosialistien yleisestajaksi Albanyssa pidettävään "Continental Kongressin" valtiokongressioon valittiin Julius Gerber ja Max Delson.

Kiivas keskustelu syntyi ehdotuksesta, että keskuskomitea hyväksyisi toimeenpanevan komitean päätöstä toveri Sam. Beardsleyn valitsemisessa työväenunionien asioita käsittelevän "Laborkomitean" puheenjohtajaksi. Pitkän väittelyn jälestä kuitenkin vastalauseitten esittäjät luopuivat ehdotuksistaan, joten toimeenpanevan komitean toimenpide tuli hyväksytyksi.

Seuraavaan kokoukseen käsiteltäväksi ja muuan puoluekokoistutus, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

Lewistonin postikonttorin rakentaminen.

Ne tarjoukset Lewistonin postikonttorin rakentamisesta, jotka avattiin heinäkuun 10 päivänä, on kaikki hyljätty ja urakoitsijoita pyydetään tekemään uudet tarjoukset, joissa erinäiset teollisuuden elvytyslain vaatimukset otetaan huomioon. Urakoitsijoita myös pyydetään esittämään mitä tahtovat talon rakentamisesta graniittia. — Navvy.

Uurtisia ja Katsauksia MAINESTA

Aikamme kuva

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

den johtajaksi Uuden Englannin piiriin, siihen samaan toimeseen, mihin belfastilainen puutavara-kapitalisti Ralph L. Cooper askeksen nimitettiin, mutta joka kieltäytyi ottamasta nimitystä vastaan. Arvellaan Laneen ottavan nimityksen vastaan. Lane on Lewistonin Trust Companyn presidentti.

Professori Briscoe hukunut.

Oronossa olevan Maine'n yliopiston professori John M. Briscoe, metsähoitokoulun johtaja, hukkuu Stillwater jokeen torstai-aamuna. Professori Briscoella oli tapana joka aamu käydä joessa uimassa. Torstai-aamunakin hän oli mennyt kuuden ajoissa joelle, mutta ei palannutkaan sieltä. Hän oli jollakin tavalla joutunut vaatepäällä veteen ja hukunut. Puolen päivän aikana hänen ruumiinsa löydettiin joesta ajelehtimassa virran mukana.

Eukko meni lakkoon.

Fred E. Willey, bangorilainen veturinkuljettaja, hakiessaan avioeroa Penobscot kauntin korkeassa oikeudessa vaivastaan, selitti että kun hän kieltäytyi toimeenpanemasta erinäisiä parannuksia yhteisen kodin keittäessä ja valmistamasta ruokaa itselleen ja lapsille, hänen vaimonsa meni lakkoon.

Mrs. Willey toiselta puolen myönsi menneensä lakkoon ja olevansa lakossa. "Kun sinä et saa mitä tahdot, sinä menet lakkoon. Minä olen täten menetellyt", päätteli eukko. Mrs. Willey edelleen väitti ukkelinsa aina olleen ilkeän raha-asioissa, eikä siksi tahtonut olla aviosuhteissa hänen kanssaan.

Päätöksen anto asiassa lykättiin.

Lewistonin postikonttorin rakentaminen.

Ne tarjoukset Lewistonin postikonttorin rakentamisesta, jotka avattiin heinäkuun 10 päivänä, on kaikki hyljätty ja urakoitsijoita pyydetään tekemään uudet tarjoukset, joissa erinäiset teollisuuden elvytyslain vaatimukset otetaan huomioon. Urakoitsijoita myös pyydetään esittämään mitä tahtovat talon rakentamisesta graniittia. — Navvy.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden saanti merkitsee paljon Bathinlaivalle, joka on ollut vakinaisen tutkijakomitean (Grievance Committee) tutkittavana, sillä kokouksen aika oli kulunut yli kello 12 yöllä. — Raportteri.

on se, että Bathin kylässä, jossa on Bath Iron Works Corporationin omistama laivatelakka, juhliitti eilen sen johdosta kun mainittu telakka on saanut urakan rakentaa Yhdysvaltain hallitukselle kaksi 1,500 tonnin kantoista torpedovenetien hävittäjää \$3,429,000 hinnalla kummankin.

Kieltämättä niiden laivojen rakennusurakoiden

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Saiman ravintolakomitean jäseniä pyydetään kokoontumaan Saiman talolle ensi tiistai-iltana kello 7.30. Kysymyksessä on syysjuhlien ravintolan järjestely. Komitean valitsemana — David Kurki.

— Kalevan naisten piknikki Fort-lammella sunnuntaina. Uutia ja muuta hauskuutta. Hyvin valmistettu päivällinen ja hyvää ohjelmaa. Tervetuloa kaikki. — Kalevalainen.

— Ruokatarvikkeiden koodia kerrotaan muutettun niin, että kauppojen aukioloaika tulee o-

lemaan 57 tuntia. Työläisten työaika kuitenkin tulee lyhene-
mään niinkuin on aikaisemmin
kerrottu.

Suuri mielenkiinto ui- marien tansseihin

”Tarmon uimajoukkue kokonaan suudessaan tulee osaottamaan niipin uimataitelipäiväliin, jota järjestetään ensi torstai-iltana Saiman puistossa pidettävien uimarien tanssin alkajaisiksi,” kirjoittaa Rudolph Saari, Maynardin Tarmon sihteerin.

Worcesterin Suomen uimarit ovat jo aikaisemmin ilmoittaneet tulevansa. Kun näihin Maynardin ja Worcesterin uimareihin lisätään Fitchburgin ja Gardnerin uimarit, niin kilpailijain luku nousee useampaan kymmeneen.

Näihin uimarien tansseihin myydään lippuja kaikilla ylempäänämainituilla paikoilla ja toivotaan niille jokaisen ostavan, että uimarit tullaan ja ”pojille saadaan Turusen bussit Lomajan matkaa varten.

FITCHBURG TEATTERISSA

sunnuntaina, maanantaina ja tiistaina kaksi tähteä, Robert Montgomery ja Helen Hayes elokuvassa ”Another Language.”

Se yleisten töiden suun- nittelu

Finanssikomitea ja yleisten töiden komitea yhteisessä kokouksessaan eilen illalla päättivät suosittaa valtuuston hyväksyttäväksi ensi tiistaina \$85,000 työohjelman, jonka toteuttaminen antaisi täysiaikaisen työn 150 kaupungin työläiselle ja vaatisi vielä lisätyövoiman ottamista jonkun verran.

Ohjelman kuuluu Main ja Water-katujen asfaltilla päällystämisen Depot Squaresta No. 44:ään Water-kadulle saakka ja

KALEVA NAISTEN Pikneki

T. k. 6 p. Fort Pondilla
Tarjoillaan hyvä päivällinen 35 sentillä kello 12:sta. Sen jälkeen hyvä ohjelma.
Tervetuloa!

KIITOS

Parhain kiitos kaikille tuttaville kun tulitte niin suurella joukolla kotiin 31 päivä heinäkuuta viettämään minun 14:sta syntymäpäivääni. Kiitos herkuista ja lahjoista. Teitä aina muistaen,
Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

Middleboro, Mass.

Oiva Rinne.

raitiotien peittäminen molemmilla kaduilla; Grove, Hartwell, Green ja Union-katujen makadamisointi; vesijohtojen ja lokaviemärien asettaminen Main ja Water-kaduille ja Depot Squaren rautatieosaston ”levittäminen” kiertoliikenteen aikaansaimiseksi.

Osuustoimintaväen huomioon

Tänäiltana lähtee Turusen suuri bussi Ashbyn Majalle kello 7:15. Kokoonnuutaan Killan tupaan osuustalolla ja lähdetään suurella joukolla, matkalla on hauskaa mutta vielä mukavampaa on perillä.

Kaikki killan jäsenet ja tuttavat tervetulleita. Arvokas ohjelma, ja hauskat tanssit lopuksi. Siellä tavataan! — X.

Fitchburgin Farmariyhdistyksen pikneki

Ettei nyt vaan keneltäkään unohdeta, että Fitchburgin Farmariyhdistyksellä on piknikki eli kenttäjuhlat J. Palon mäntikössä. Kun viime kirjoituksessa jäi mainitsematta sopan hinta, niin annettakoon sekin etukäteen tiedää, että se on vain 15 senttiä annos ja se on varmasti hyvää. Eipä kannata kenenkään valmistaa kotona päivällistä kun kenttäjuhlassa sen saa 15 sentillä.

William Luoman hautajaiset

Omaisista, sukulaisista, työtovereista, ystävästä ja tuttavista oli eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Hautausmaaston soittokoneen esittettyä muutamia sävellyksiä Mrs. Aino Saari lausui ”On päivä päättynyt”, sekä ”Katkerka kaivoni” jonka jalesta A. E. Usenius puhui, tulkittiin jällel jäänneiden kaipausten tunteita. Kun läsnäoleville oli varattu tilaisuus nähdä vainajia viimeisen kerran, siirsivät kantajat Oskar Luoma, Antti Kotka, Olli Witikka, Matti Palonen, Thomas E. Thompson ja Emil Leppänen kukkalaitteet ja arkun ruumisautoon ja hautausmaalle. Haudausauretti Forest Hillin hautausmaalle. Haudausauretti Forest Hillin hautausmaalle. Haudausauretti Forest Hillin hautausmaalle.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

Kauniilla kukkalaitteilla olivat edesmenneen muistaneet omaisista ja sukulaisista, jotka olivat eilen illalla kello 2 kerääntynyt Sawyerin hautausmaahan Luoman haudaukseen, edesmenneen William Luoman hautajaisiin.

met; Mr. ja Mrs. Oscar Luoma, Mr. ja Mrs. Arthur Hemlin, Mr. ja Mrs. Ellis Oksanen; Wastrom family; Ida ja Antti Pelkonen, Hilma ja Uno Tirronen; Lehtiköiset ja Paloset; Mr. ja Mrs. Bergroth, Mrs. Maria Heikkinen, Mr. ja Mrs. John Viback, Mr. ja Mrs. Victor Seppälä; Vivian ja Aimo Ahola; Antti Kotkan perhe; Leppäsen perhe; Girls of New York Telephone Co.; Mrs. ja Walter Williams; Hilma, Olga ja Alfred Witikka, Anni, Helen ja Arvo Witikka, Selma ja Helvi Kosonen; Viimeinen tervehdys työtovereilta; Mr. ja Mrs. Wäntänen, Mr. ja Mrs. Laaksonen; Mr. ja Mrs. Lappi, Mr. ja Mrs. Paananen, Mr. ja Mrs. Lahtala; Wm Kankaan perhe.

LAHETYSSEURAKUNNAN UUTISIA

Pastori A. Harju, Ashtabulasta, puhuu huomeniltana klo 7 lahetyskirkossa, Elm kadulla.

Fitchburgilainen nimetty Atholin pankin pesähoitajaksi

Robert M. Greenwood, senaattori Marcus A. Coolidge vanha ”Spectator” lehden julkaisija, on nimetty suljetun Athol National pankin pesähoitajaksi, Bostonista tulleen tiedon mukaan.

LYRIC-TEATTERISSA

sunnuntai- ja keskiviikkoon huomatteja elokuvia ”What Price Innocence?” ja ”Two-Gun Man”, jossa tähtinä on Ken Maynard, sekä ”Century of Progress” ja huvi- ja pilakuvia.

Suutarimestarit järjestävät

Noin 50 suutariliikkeen pitäjää tästä kaupungista kokoontui kaupakamarin haalille eilen illalla ja muodosti suutarimestarien järjestön. Joseph Gallo valittiin presidentiksi ja uusi järjestö kokoontuu pian keskustelemaan ammatillaansa koskevan koodin soveltamisesta.

Toisia virkailijoita ovat Alex Zarsky, varapresidentti; Dana Goodwin, sihteeri, John Armstrong, rahastonhoitaja, ja Joseph Pucko ja M. Cohen, trustiit.

Pelikoneita takavarikoitu

Poliisi eilen takavarikoi seitsemän ”nikkelimyllyä”, joista jotkut vaativat suurempia rahoja kuin nikkeleitä lähtekseen käyntiin.

Poliisipäällikkö Thomas J. Godley sanoo, että koneet ovat ”kämppäsmasinoita, joilla pelaa jilla on ollut varsin pieni mahdollisuus voittaa mitään.” Hän suunnittelee koneiden omistajien oikeutteen haastamista.

Koneita takavarikoitiin seuraavissa paikoissa: 27 Main-katu, 562 Mechanic-katu, 185 Main-katu, 16 Putnam-katu, 746 Main-katu, 315 Water-katu ja 840 Main-katu.

Puuhaavat uutta äänestysaluetta

Joku äskettäin muodostettu South End National Club, jolla kuuluu seurallisten harrastusten ohella olevan myöskin poliittisia pyrkimyksiä, on ryhtynyt toimenpiteisiin saadakseen kaupungin eteläosan uuden äänestysalueen eli wardin, joka muodostettaisiin ensimmäisen ja kuudennen wardin osista. Sen raja kuljisi Newton-kadulta South-kadulle ja Harvard-kadulta Lunenburgin rajaan. Asianomaiset aikovat kiertäen anomusta ja pyytää lainlaatuja kunnalta asianmukaista valtuutusta.

HUBBARDSTON

Kokouskutsu.

Kaikkia farmariyhdistyksen jäseniä kutsutaan yleiseen kokoukseen ensi keskiviikkona t. k. 9 päivänä kello 8 illalla. On paljon tärkeitä asioita ja uusia jäseniä otetaan rajattomasti vastaan. Myös sinä iltana tarjollaan vapaasti kahvia kaikille. Älkää unohtakoot saapua kokoukseen.

Ne leskein ilmat

on myös oven edessä. Ne on 12 päivänä tätä kuvaa kuukautta. Fiksatkaa keskenne korot kuntoon, että ette tee vääriä hyppyä lesket sinä iltana. Seurakkaa ilmoitusta Raiyaajasta. — F.M.

GROCEMAN

Phone Granite 2843

QUINCY, MASS.

FOR BETTER COAL

GARDNER, MASS.

Kauppiat hyväksyneet säännöt itselleen.

Gardnerin vähittäiskauppiat hyväksyivät säännöt itselleen kokouksessaan Colonial hotellissa eilen. Ruokakaupat ovat avoimena kahdeksasta aamulla viiteen illalla, paitsi lauantaisin, jolloin ne suljetaan yhdeksän aikan. Muut kaupat ovat avoimena yhdeksästä aamulla viiteen illalla, paitsi lauantaina, jolloin ne ovat avoimena yhdeksästä aamulla yhdeksään illalla.

Tähän asti Gardnerin kaupat ovat olleet avoimena myös tiistai-iltana, mutta tästä edespäin kaupat suljetaan tiistai-iltana samaan aikaan kuin muulloinkin. Kaupat eivät tule olemaan kiinni keskiviikkona iltapäivisin, kuten on ollut tapana useina kesinä. Säännöt astuvat voimaan ensi maanantaina, elokuun 7 päivänä. Mäkeiskaupat tulevat edelleenkin olemaan avoimena sunnuntai- sin. — Yrjölä.

S. S. Osaston kesäjuhlat

alkavat lauantaina t. k. 12 p. tanssilla Ash kadun haalilla. Hakala orkesteri soittaa. Ovella 25 senttiä.

Sunnuntaina elok. 13 p. on sitten se juhla. Ohjelmaa on puhe ja kuorolaulua. Sellainen oli meiniä, että saada kerran kesästä kunnan pikneki. Siihen jo enntä viittaakin. Hyvällä aulla on jo monta suunnitelmaa, entisestä poikkeavia, humori- huutoja.

Hyvän kalasoppapöydän saa voileipineen 25 sentillä. E-männät laittakaapas perheenne piknekiin syömään, että saatte itekin vähän hengähtää ja samalla vähän sitä yhteistä kekoa kartuttaa, jota mielikuvituksissamme palvomme ja jumaloimme, mutta todellisuudessa emme sen hyväksi rikkaita ristiä pane. Pieni korsi vain kulkakin niin keko kasvaa ja suojaa kokoonjansa.

Tähän juhlaan toivotaan koko jäsenistön osallistuvan ja tuovan kaikki tultavansa mukanaan. Myöskin naapurikylläiset ovat tervetulleita.

ASHTABULA, OHIO

Maidon tuottajain

ja kuluttajain yhteisessä kokouksessa Sovinnon talolla valittiin komitea on kutsunut toisen kokouksen samaan paikkaan maanantaina t. k. 7 p. kello 7.30 illalla. Tästä kokouksesta toivotaan, että se voisi luoda jotain rakentavaa. Komitealla on useampia ehdotuksia esitettävänä. Tämä on koko komitean kutsu eikä jonkun vähemmistön, joka on yrittänyt pitää ”protesti”-kokouksia tämän komitean nimessä. Jokainen kokouksen sillä se koskee etenkin meitä kuluttajia, vaan ei tuottajajakaan koeteta syrjään lykkää. — E. W.

Amerikan suomalaisen Suomimatkat ja Suomeen siirtymisen

(Kirje Suomesta)

Kun maassamme on tänä kevätkaudena seurattu erityisellä mielenkiinnolla palaavien siirtolaisten sijoittumista, on edustajamme tiedustanut asiaa Suomimatkatoimiston johtajalta, tri Rafael Engelbergiltä, joka toimistoinen on palaavien hyväksi pyrkinyt järjestämään parhaimman mukaista palvelusta. Tri Engelberg ilmoitti tällöin seuraavaa:

— Kevätkaudella Amerikasta palanneet ovat luonnollisesti suurimmalta osalta kiiruhtaneet suoraan kotiseuduilleen, sekä omaisiansa tapaamaan, että myöskin keskeisän parhaasta hempeydestä nauttimaan. Toiset taas ovat tavallisia matkailijoita kiertälemässä eri puolilla maata, ottaakseen poisolon jälkeen kotimaansa luonnosta irti kaiken sen kauniin, mitä sillä on tarjottavana.

— Mutta hyvin useat niistä, jotka ovat aikoneet pysyväisesti maahan jäädä, ovat välittömästi käyneet huolettaamaan sijoittumisestaan. Niinpä ovat lukuisat palanneet pitkin kevätkautta olleet keskusteluissa Suomimatkatoimiston kanssa, mikä minkilaisia tietoja ja neuvoja kysellen. Melkoisessa määrin on huomio ollut kiintyneenä saatavissa oleviin maailoihin, joita monet ovat matkailunsa ohessa halunneet käydä katselemissa.

Tosin on kauppoja viivyttyänsä osittain se, että asianomaiset haavat laajemmin kiertellä ja katella ennen kuin sijoittumisesta päättävät, osittain myös se, että runsas kuivuus on tehnyt sadon kehittymisen epävarmaksi ja siten vaikeuttanut satoineen myytävän kiinteistön arvon loppulista määrittelyä. Lienee kyllä siellä täällä paikallisten välittäjien kautta tai suoraan omistajien kanssa kauppojaakin tehty. Joka tapauksessa kysyntää on olemassa ja näyttää se tästä puoleen rupeavan vilkastumaan.

— Ikävänä seikkana täytyy mainita, että jatkuva palakausi ilmeisesti lisää ja kihoittaa kotoihin palaavien siirtolaisten pettuttajia. Amerikan dollari tuntuu niin houkuttelevalla, millä keinoilla sen irti saisikin. Ei ollut vaikea kevyällä erittäinkin suurempien retkikuntien saapessa nähdä muun muassa rautatieasemalla hämähäperäisten henkilöiden tungenkivien matkatavaroitain käsittelyä siirtolaisten ympärillä ja pyrkivän tekemään heidän kanssaan tuttavuutta — kaikista siitä huolimatta, että etsivä poliisi piti heitä tarkokaasti silmällä. Pääkaupungin lehdissä voi kuka hyvänsä havaita tai tätä edullista, jos sijoittava vähän rahaa hyvää korkoa vastaan, tai joissa pyritään muuten vain reippaiden ja iloisten Amerikasta palanneiden kanssa tuttavuuteen. Helsingin poliisimestarikin katsoi kevyällä asialiseksi avoimesti sanomalehdissä varoittaa kotoihin palaavia. Mutta kotoihin palaavan mieliala näkyy olevan semmoinen, että he eivät voi saada tajuntaansa mitään epäilyttävää, tai ovat he suuret maailmat käyttäen pieniin kotoihin oloihin palattuaan niin itsevarmoja, ettei heitä muka ainkaan petetä — ja niin yksi ja toinen saa kokea yllättävää ikävyyttä. Silloinkin, kun ei suoranainen petkus ole kysymyksessä, voi olojen tuntemattomuus johtaa harhaan ja ehkä verratettuihin kalliisiin oppirahoihin. Minulle on mainittu muun muassa jostakin tosin vähän aikaisemmasta maatilasta kaupasta, jossa kotoihin palannut Amerikan suomalaisen maksoi tilasta parisaatauhutta markkaa ja nyttemmin tilaan kyllästyntyään sai erilleen päästäkseen myyden tilan vajaan viidelläkymmenellä hannella markalla. Tällaiset tapaukset tietysti kehoittavat varovaisuuteen.

Käsitteä tarpeelliseksi luotettavan ohjaustoiminnan kehittämisen kotimaahan palaavia varten, olen pyrkinyt suurella osalla juuri siinä mielessä perustamani Suomi-Amerika Toimiston työtä tehostamaan. Tosin suurena vaikeutena on ollut se, ettei valtion taholta voitu toimitusta varten järjestää mitään avustusta ja ettei mitään muutakaan apua ole työn tukemiseksi ollut käytettävissä. Mutta kuitenkin on toimistoni päässyt niin pitkälle, että sillä on kiinteistöalaa varten erityinen osasto ja sitä hoitamassa kokenut ammatillinen. Toimisto on yhteydessä taloudellisten yhdistysten ja rahalaitosten kanssa, joiden kautta on pulaaikana joutunut kiinteistöistä. Samoin on toimisto yhteydessä useiden ammatillisten tilanvälitystoimistojen kanssa. Sitäpaitsi on toimisto saanut hyvin lukuisilta yksityisiltä kiinteistöjen omistajilta tilatarjouksia. Täten on toimistolla nyt asiakkailleen esiteltävänä kaikilta puolilta maata satoja tilatarjouksia, pieniä ja suuria ja erilaisia viljelystaroituksiin käypä. Tällä hetkellä on tarjottujen tilojen lukumäärä 500—600. Toimisto ei kannaa asiakkailtaan tilatarjousten esittelyä mitään maksua; mikäli kauppoja syntyy, suoritavat tilojen omistajat toimistolle kohtuullisen hyvityksen. Toimisto katsoo velvollisuudekseen ottaa työnsä enemmän informaatoriselta kuin oman hyötymisensä kannalta.

Mainittakoon vielä, että Amerikkaakin kohdannut vaikea pulaaika esti tältä kevyältä ryhmänuottosuunnitelmat, mutta selailaakin on vielä vireillä ja on Suomi-Amerika Toimisto siinäkin suhteessa valmistellut mahdollisuuksia.

Suomi-Amerika Toimisto, jonka osoite on Helsinki, Kasarminkatu 18 A, on siis asiallisesti ja monipuolisesti valmistautunut tarjoamaan kotimaahan pala-

neille tai palaaville siirtolaisille sitä apua ja opastusta, mitä he paremmin sijoittumistaan määrittäessään voivat tarvita.

TILATKAA luettavaksenne

Sinclair Lewis —

Autokuningas

Kuuluisa uusi kirja ilmestynyt suomeksi. Hinta \$1.75.

Herman Melville —

Valkoinen Valas

Maailman kuuluisin meriromaan. Hinta \$1.75.

Ludvig Nordström —

Tuomas Lack

Henkilön tämän vuoden Kannanvalinnan kustantamasta kirjasta. Hinta 65c.